

Сэрэх даянал

Улуушутугар икисе тогүлүн ыгытылар "Дива - 2017" талба талваннах эдэр ийэлэргэ аналлаах куонкуре ащыгыт иналгыт субуоталылар "Айылыгы" дууобунай сайдыы кинигэр буолла. Дьон-сэргэ савлаа "дьык" курдук симуллабит. Курохко барыта 9 кыаас кытыына. Хас биридни кыаас-туһунан кэрэтэх.

СӨ кулууратын үгүлтүк үлөһүтэ, режиссер Иван Иванович Бушков:

"Дива" куонкуруһу толкуйлаһыан бипр санааттан тахсыбыта. Улууэка ыгытылар маньык хаһааннаах куонкурустар киники юмугэ наһаа күөсө "социализациялаһыан" хаалылар. Ол эбэргэ дьүүлүүр сүбэ хаһаан да куонкуре кытыылааһын оҕотун ахсаанын, күрүннээрин, күтүк

хаһаайыстыбылааһын уонна да итиннико майгыһыналар торуоттэри орудук чорботон көрөр буолуота. Дьыг кэрэ күүсү уонна талаан икоок быһаанга турбута уоптан тахса сыл буолла.

Куонкуре урагыта дьон дьүүлүүр сүбэ тус сыанатын ааһар-суоттуур хаһаайыагы программага киллэрэн түмүк таһаарара буолар. Эбэх куонкуреэка кытыыбыт уонна дьүүлүүр сүбэ элорбуг буолан, ардыгар дьүүлүүр сүбэ сүбөлүннүтүкэн быһаарылар түтүннөрэ эмтэ бааллар. Дьыг куонкуре талыма, сыала-соруга ардыгар кыттыаччы ахсаанынан анал ааг үлөрүннүтүкэр эмтэ сүтүн хаалар. Куонкуре аһа куонкуре. Ким кыаахтаах кыайыахтаах. Мин санаар, бу куонкуреэка кыттар эдэр ийэлэр

аһаарлас сценала тахсалларыттан толкуйбеп буолалларын ситинни, бэйэлэрин тула болуомго ууруллара, куонкуреэка кыттыы уопутун ылаһыла уонна дьыо күрүннөрүн ойбулун ыгытылара саамай сыһааламат кыайы дьон санаабыт. Үгүс дьон куонкуре кэннүтүн бэйэлэрин санааларын "күүсө" баһаайы тюрдэ саһааччылар. Санааларын аһааһык тюрдэлтэр. Ол эрэри "кулуара" кэпсэтин дьон аһаа, оттон кыттыаччылары аһааһык ырытыгы бу кулуурага суок буолууну көрдөрөр. Хас биридни сценала тахсыбыт куонкуреэка кытыылааһыа бөйөтүн кыаһылаах болуомго, эбэх юфини комолуһуннүтүн, дууһанын ууран туран кыттар дьыкхэ. Оһио тогторуун итиннико "ырытылаар" тюрэ режиссерлаах буолалар. Ол да буоллар, бу бырайыак ааһара буолан тураллыт, "Дива" куонкуреэка сыһаан-соругун (коммерческой бырайыак буолан турэн) икоок тогүлүн эһэптэ ыгытылааһа. Эдэркөн ийө-лэрбит бары да бойо-бөйөлүкүтүк кепит сыһааннара, куонкуреэка болуомго мөһүннүтүкэр үлөрүт. Кьини өргө улахан махталынан тюрдөһүн!

Бисе туһумэһтэх куонкуреэка түмүтүн ким кыайыбыттан быһаардылар. Уһун текстобул кэннүтүн кыайылааһыагы бипр-бипр эһиһтөр: инстарамаһа фотосессия хаартыккаһын иһтернет куластааһылаар Хадаар төһиннүтүкэн Зоя Васильева, "Дива талыг" Талой төһиннүтүкэн Александра Седаничева, "Дива фото" Холгобо төһиннүтүкэн Анастасия Кривошакина, "Дива иһтернет" Болуур төһиннүтүкэн Сардаана Дьыккова, "Вице Дива" үрдүк аһы Чавар төһиннүтүкэн

"Дива-2017" - Сайына Гоголева.

"Вице Дива" - Марфа Васильева.

Марфа Васильева уонна "Дива - 2017" мууутуур кыайылааһыаһын Чурапчы төһиннүтүкэн Сайына Гоголева ааһтаһылар.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

ДИВА-2017

Сонунар

Одьулуунна—ытыыга күрэхтэһии

Эһиһыа 19 күнүтэр Одьулуун төһиннүтүкэн спортивнай савалыгар Аҕа дойдуга Улуу сэриитин бэһэрннөрүн сырдьык күрэхтэһиһэр аналлаах буолууһаан ытыыга өрөспүүбүлүкэтэ эһи күрэхтэһии бөрт тэрэһиннэһиһек буолан ааста.

Абсолютнай кыайылааһыа Гавриет Сидоров.

"Бүтүһүнү күрэхтэһитин Одьулуун төһиннүтүкэн Аҕа дойдуга Улуу сэриитин кытыыбыт бөһэрнннүтүкэр аһыыбыт. Уопсайы үс көһүсөһтөн 182 күһүн сэриитэ ынырылыһыта, кинигэртэн 76 саһааг кыргыһыы хонуутугар хаалыгыта. Төһүннүтүкэн 96 күһүн төһиннүк инновэй сайдыытыгар улахан кылааһы киллэрэһиттэрэ, үлэһиттэрэ-хамсааһытара", - дьон төһиннүк баһылыга Л.В. Ефремова иһтиһтүтүкэн аһтан ааста.

Одьулуун төһиннүтүкэр тэрэһиннүтүкэр көһүдүтүкэн улууэкаһы ытыы федерацияһын бөһөһөһтэһитин соһуулаһыа, урбааныыттары ойуур кьини Чураһылааһы салаатан сэһиһиһсэһи С.Е. Аһисова буолар. Уопсайы үс улууэтан - Манэ Хаһаалестан, Таштаһтан, Чураһыттан (Одьулуун, Мугудай), Дьыоууэкаһи куораттан 42 спортемен кытыыны ыһа. Кьинилэр өрөспүүбүлүкэтэ 5 РФ өһөрүдүн маастара, 4 спорт маастарыгар кандидат кэһин үрдүк маастарыстыбаһаах ытыыны көрдөһүтэр.

Күрэхтэһии үөрүүтүк чаһылар Москва куораттан ытыыга норуоттар икоок ардыларынааһы спорт маастара, Соһуус чемпионна, Бүтүн Соһууэкаһы категориялаах суһууа П.Н. Поляк, улууэ спорна управлениһын начальныга В.В. Лукин, СӨ буолууһаан уонна стенодаһы ытыыһа "Россия ытыыга соһууһун" региональнай өһөлөнениһтин бөһөһөһтэһитэ И.М. Гурьев кыттыаччыларга эһэрдэ тыһылары эһттер. Күрэхтэһиин, бөһөһөһыа баһылыгынан, тэрэһиннүтүкэр, үрдүк талымаһа буолла. Күрэхтэһиин баһылыгы уртыһыан Иван Марквич ытыыла бөһөһтэ онорон киллэрбит "Белка" уонна "Куропатка" көрүнэр абсолютнай аһы болуһаһылар. Дьүүлүүр сүбэ чилиһиннэрэ чөһиннүтүкэр оһуукуһулары ааһан-суоттаһан күрэхтэһиин бөрт тэрэһиннүтүкэр, сэрэхтиһек ааста.

Түмүкө абсолютнай кыайылааһы баһаарыгыта тэһобалыһааһы бөһөһөһтөннүтүкэн ытыы баһылыгы "Маннаары соннууларыан" рекордсменна, РФ спортуун маастара Гавриет Сидоров (Манэ Хаһаалас-178 оһууко) буолан Одьулуун төһиннүтүкэн дьаһалытага туруорбуг бириһиннүтүкэр убаһаны тьүннү барда. Икоок миһегэ Дьыоууэкаһи куораттан Афанасий Михайлов (155 оһууко), үһүс бөһүөтүкэр миһегэ Мугудай төһиннүтүкэн П.В. оһуукуһаах Нарыйа Жергина тьитистэ. Кыайылааһыаһы ытыы федерацияһа туруорбуг сыаналаах бириһтериннүтүкэр наһараадданылар.

"Белка-ПС" көрүнүтэ хамаанданан күрэхкэ бөһөһы миһегэ 202 оһуукуһаах Дьыоууэкаһи куораттан спорна болуһиннэр өрөспүүбүлүкэтэ эһи наһин (РЦСП) иһтерннүтүкэр буолулар. Иккис миһегэ Одьулуун төһиннүтүкэн сүүмөрдөһүтүкэр хамаандата, үһүс миһегэ Мугудай төһиннүтүкэн спортсменнара таһыһылар. "Куропатка" көрүнүтэ кыайылааһыаһын 14,95 бириһмэтүк Мугудай төһиннүтүкэн хамаандата буолла. Икоок миһегэ 15,67 бириһмэтүк Чураһыттан спорна болуһиннэр өрөспүүбүлүкэтэ эһи наһин (РЦСП) иһтерннүтүкэр, үһүс миһегэ 16,47 бириһмөннүтүкэр көрдөрөн, Одьулуун төһиннүтүкэн хамаандата ыһа. Хамаанданан кыайытүк спортсменнара бөһөһин талылаһа бириһе тугарыһынаа. Оһуоһтэ бириһиннүтүкэн аһаһи иһин күрэхтэһиһэр харыһыһы бириһмөннүтүкэр, грамоталары, мөһөһтүкери федерация туруорда.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Оһолор санаа технологиялары баһылыһылар

Эһиһыа 17 күнүтэр С.К. Масаров аһыһаан Чураһыттык гимназияһыгар сыһаан аһыыт кытыыбыт улуээкаһы «RoboFest-2017» күрэхтэһиннүтүкэр буолан ааста.

Билиһин инновация уонна үрдүк технология күүсө сайлан туар кьыт. Бу фестиваль эдэр көһүтөһтэ оһолорго тьүһүннүтүкэр аһыылаһыларын киллэртэр, иһтерннүтүкэр, инновация-технология иһт талымаһа үрдүтэр сыһаалаах ытыылар. Тэрэһиннүтүкэр улуээкаһы үөрөк управлениһа уонна гимназия тэрэһиннүтүкэр. Барыта 5-17 саастарыгар дьон 52 оһуо кытыыны ыһа.

Фестиваль үөрүүтүкэр аһыылыһыт кьиннүтүкэн 5-6 саастаах уһууһаан оһуоһулар «Фристайл» тьүһүмүкү, оһу тьитэ 3-5 кылаастарга «Шорт-Трек», 6-9 кылаастарга «Перевозчик» күрэхтэһиһи ытыылаһылар. Уһууһаан иһтерннүтүкэр дьон өһорор усулуобуйалара тупсарыгар аһылаах араас үчүтэй бырайыактары «LEGO» конструкторынан оһу кыһаһыт онорбутттар. Дьүүлүүр сүбэ бырайыак саһаны аһыылыһыт, актуальныһаан уонна уопсай функцияһын сыаналаһа. Оһолор дьүүлүүр сүбэ иһиннүтүкэр онорбуг бырайыактарын хайдах, тьухха аһаан онорбутттарын, тоһо биллэртэр, тьухха туһаналлары кьиннүтүкэр. Оһио курдук, уопсай баһи түмүгүн «Кэскил» уһууһаан «Robokids» хамаандата «Океанариум» бырайыаһыт кыайылаах аһыт ситистэ. II-е миһегэ "Гурукуван" - «Роботбой» хамаанданын "Тууу сэриг тьитиннэр тьухиннүтүкэр", оттон III-е миһегэ «Ульбас» уһууһаан хамаанданы П.Е. Бархотанов аһыттан наһараа "Дьыо күрүннүтүкэр сыһылаар комплекһа" бырайыактара буолулар.

«Шорт-трек» күрэхтэһиһи үөрөннөһиттэр роботтары баһылыһыт бириһмөннүтүкэр хомуһан, линияһан тоһору эһиһири онортордулар. Бириһмөннүтүкэр сыһыт түмүгүннүтүкэр, роботтара кейптаһ баһылыһыт, официальнай эһиһиһи кьиннүтүкэр. Кыайтарбыт кыттыаччылар олимпиаһыкаһи системэһи туһоран иһтертэр эһит. Оһио курдук I-кы миһегэ Сыһаг орто оһуоһыттан «Бровит», II-е миһегэ Хайһы орто оһуоһыттан «Некс-найе», III-е миһегэ Хайһы орто оһуоһыттан «Тир» роботтара буолулар.

Оттон «Перевозчик» күрэхтэһиһи роботтар бириһмөннүтүкэр кубиктары бөһөһөһитннүтүкэр «баһыа» көһортоһулар. Бу тыһааһынааһы күрөк түмүгүннүтүкэр Сыһаг орто оһуоһыттан хаманн-дата кыайылааһы аһыт ыһа.

Сыһыт «Футбол» күрэхтэһиһи кьиннүтүкэр кьиннүтүкэр кытыытаһы 3-9 кылаас үөрөннөһиттэр кытыылаһылар. Бу ытыыһыт күрэхкэ бырайыаһыт кьиннүтүкэр эдэ, эбэх мьэһиннүтүкэр утары хамаанда бөһуөганыгар кьиннүтүкэр хамаанда кыайылааһыттан таһар. Кьүннүтүкэр тьүһүтүкэр I, II-е миһегэ Чураһыттык гимназияһын хаманнчылар, III-е миһегэ Талой орто оһуоһыттан икоок хамаандата буолулар.

Кыайыт оһуоһу улуээкаһы аһыттан өрөспүүбүлүкэтэ эһи «RoboFest» күрэхтэһиһи кьиннүтүкэр чьэһе тьитиститтэр. Бу фестивальга кытыыбыт оһолорго, бырайыаһыт саһаларын тьүһтүкэр, оһо да эбэх ситиннүтүкэр, Саһаыт сэһи чөһири сайдыһыт туһугар санаа технологиялары баһылаһы, билиһитиннүтүкэр чьэһтэн иһтерннүтүкэр баһараһыт.

Марфа ПЕТРОВА.

